

V. O MLETAČKOM DANKU

Kad se sjetimo, koliko su se sve do god. 887. upinjali Mlečani da zagospoduju našom obalom, ne bi li, kao njezini gospodari, mogli bezbrižno ploviti našim arhipelagom, a i nametnuti svoju volju drugima; kad se sjetimo velikog otpora Hrvata, koji su ustrajnošću i junaštvom uvijek osujetili ta mletačka naprezanja; kad uvažimo konfiguraciju naše obale i našeg arhipelaga, te sve neprilike, s kojima je navigacija u predmilenijsko doba bila prisiljena kod nas računati, i kad se konačno sjetimo velike hrvatske pobjede na moru 18. rujna 887., dolazimo do zaključka, da Mlečanima konačno nije preostajalo drugo već: *ili se odreći plovidbe istočnom stranom Jadrana, ili se nagoditi s Hrvatima*. Odreći se plovidbe istočnom stranom Jadrana nisu mogli, jer bi to za njihov grad bila gotova propast — a razlozi su poznati — pa im stoga nije preostajalo nego se s hrvatskim vladarom nagoditi. *Oni su se odlučili za ovo drugo*.

Pa u istinu: niti je bilo kakvo nasilje, niti je bio jedinstven slučaj, što su Hrvati tada iskoristili svoju pobjedu i svoje gospodstvo nad morem. Doista ovo zadnje se nije slagalo s rimskim pravom, jer ovo ubrajaše mora među predmete, koji ne mogu biti nečije vlasništvo, kao što ne mogu